

- Immuun worden:
 - Door een inenting of een eerste infectie door een ziekteverwekker leren witte bloedcellen antistoffen te maken die deze ziekteverwekker onschadelijk maken.
 - Bij een volgende infectie door dezelfde ziekteverwekker maken witte bloedcellen snel veel antistoffen tegen deze ziekteverwekker.
 - Je wordt niet ziek en bent immuun geworden voor deze ziekte.

BEGRIPPEN

afweer

De verdediging van je lichaam tegen ziekteverwekkers.

antibiotica

Medicijnen die wel bacteriën doden, maar geen virussen, schimmels of dieren.

antistof

Wordt gemaakt door witte bloedcellen om ziekteverwekkers uit te schakelen.

immuun

Je lichaam heeft geleerd hoe een bepaalde ziekteverwekker bestreden moet worden. Bij een volgende infectie van dezelfde ziekteverwekker word je niet meer ziek.

inenting

Een injectie met (delen van) dode of verzwakte ziekteverwekkers waardoor je immuun wordt voor deze ziekteverwekker.

infectie

Binnengedrongen ziekteverwekkers vermenigvuldigen zich in je lichaam. Je kunt ziek worden.

koorts

Stijging van de lichaamstemperatuur. Ziekteverwekkers kunnen hierdoor minder goed groeien.

EXTRA 7

BLOEDVATEN TIJDENS DE ZWANGERSCHAP (VERDIEPING)

11.7.1 Je kunt beschrijven hoe tijdens de zwangerschap stoffen worden uitgewisseld tussen het bloed van de moeder en het bloed van de baby.

- Een zwangere vrouw en het embryo in haar buik hebben een gescheiden bloedsomloop.
- In de placenta stromen bloed van de moeder en bloed van de baby vlak langs elkaar.
- In de placenta vindt uitwisseling van stoffen plaats:
 - van de moeder naar de baby (via de navelstrengader): voedingsstoffen en zuurstof, en eventueel stoffen uit sigaretten, drugs of medicijnen
 - van de baby naar de moeder (via de navelstrengslagader): afvalstoffen, water en koolstofdioxide

EXTRA 8

ALLERGIEËN (VERBREDING)

11.8.1 Je kunt omschrijven wat er in het lichaam gebeurt bij een allergie.

- Allergie: het lichaam reageert sterk op een bepaalde stof.
- Je kunt allergisch zijn voor:
 - stoffen die je inademt
 - stoffen die je via voedsel binnenkrijgt
 - stoffen die in contact komen met de huid
 - stoffen die in je lichaam komen via slijmvliezen
- Reacties op een allergische stof kunnen zijn: huiduitslag, een branderig gevoel, gezwollen ogen, jeuk, ontstekingen en benauwdheid.